KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 5 januari 1998 door de Ministers, leden van het Verenigd College bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen, verzocht hun van advies te dienen over een ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad "tot vaststelling van de verdelingsregelen van het Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn bestemd voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn", heeft op 3 februari 1998 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par les Ministres, membres du Collège réuni compétents pour la politique d'aide aux personnes, le 5 janvier 1998, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale "fixant les règles de répartition du Fonds spécial de l'aide sociale destiné aux centres publics d'aide sociale", a donné le 3 février 1998 l'avis suivant :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Luidens artikel 105 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt, na verdeling van het Gemeentefonds onder de gewesten, een deel van het aan elk gewest toegekend fonds, onder de benaming "Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn", omgeslagen over de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (hierna : O.C.M.W.'s). Elke gewestregering stelt, voor haar gewest, het percentage vast dat aan het Bijzonder Fonds wordt toegekend. De objectieve normen voor de verdeling van deze percentages over de O.C.M.W.'s worden vastgesteld door de gemeenschapsregeringen en, wat de O.C.M.W.'s van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad betreft, door "de bevoegde overheid" voor dat gebied, met andere woorden door het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe de regelen vast te stellen voor de verdeling, over de O.C.M.W.'s van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, van het gedeelte van het Gemeentefonds dat overeenkomstig het voornoemde artikel 105 aan het Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn werd toegewezen. De ontworpen regeling komt in de plaats van die van de besluiten van het Verenigd College van 12 september 1992 tot vaststelling van de verdelingsregelen van het Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn bestemd voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van 26 september 1991 houdende uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot de verdeling van het Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn. Artikel 9 van het ontwerp strekt ertoe de voornoemde besluiten op te heffen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

Het derde lid van de aanhef, waarin wordt verwezen naar het advies van de Raad van State, moet worden vervangen door de volgende twee leden :

"Gelet op de beslissing van het Verenigd College van 11 december 1997 over het verzoek om advies binnen een termijn van een maand;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 3 februari 1998, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;".

Artikel 1

1. De bepaling onder 1° van dit artikel kan eenvoudiger worden geredigeerd als volgt :

"1° het Fonds : het Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, bedoeld in artikel 105 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;".

2. De begripsomschrijving van "gerechtigden op het bestaansminimum", in de bepaling onder 2°, kan als volgt worden verbeterd :

"de personen aan wie het recht op het bestaansminimum wordt toegekend overeenkomstig de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum;".

3. In de bepaling sub 3° wordt het begrip "personen gelijkgesteld met gerechtigden op het bestaansminimum" omschreven als "de hoofdbegunstigden waarvoor de OCMW (lees : openbare centra voor maatschappelijk welzijn) in het kader van de Wet van 2.04.1965 (lees : wet van 2 april 1965) betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een tussenkomst van de federale staat ontvangen".

De in die definitie gehanteerde term "hoofdbegunstigde(n)" komt in de wet van 2 april 1965 niet voor. Aangezien in verscheidene bepalingen van die wet wordt voorzien in verschillende "tussenkomsten" van de federale overheid, verdient het aanbeveling, ter wille van de rechtszekerheid, de in de ontworpen bepaling bedoelde personen aan te duiden met een verwijzing naar de bepalingen van de wet van 2 april 1965 op grond waarvan de O.C.M.W.'s een tegemoetkoming van de federale overheid ontvangen. Men schrijve derhalve : "de personen voor wie de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met toepassing van de artikelen ... van de wet van 2 april 1965 ..., een tegemoetkoming van de federale overheid ontvangen;".

4. In de Nederlandse tekst van de bepaling sub 4° vervange men de woorden "bejaarde personen" door "bejaarden".

5. Luidens het bepaalde onder 6° moet onder "achtergestelde buurten" worden verstaan "statistische sectoren met een hoge mate van probleemcumulatie (en die scoren op minstens 6 van de 7 achterstellingsindicatoren zoals omschreven in : Kesteloot, C., «Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel»)".

De term "achtergestelde buurten" komt verder in het ontwerp nog alleen voor in artikel 6 (1) en in de bijlage (2). In artikel 6 wordt gepreciseerd dat de stellers van het ontwerp 82 achtergestelde buurten op het oog hebben; de bijlage somt die 82 buurten op. In die omstandigheden kan het volstaan in artikel 6 te verwijzen naar de achtergestelde buurten opgesomd in de bijlage. De definitie van artikel 1, 6°, kan dan zonder meer worden geschrapt.

---

(1) In de Nederlandse tekst van dat artikel is sprake van "wijken" in plaats van "buurten".

(2) Uit de vermeldingen in de kolom "CR" van de bijlage blijkt dat een aantal van die buurten slechts "scoren" op 5 van de 7 achterstellingsindicatoren bedoeld in artikel 1, 6°.

Artikel 2

Dit artikel voorziet in de opdeling van het Fonds in een basisdotatie en een specifieke dotatie, die respectievelijk 35 % en 65 % bedragen. Het is de Raad van State niet duidelijk waarin het nut of de relevantie van die opdeling bestaat. Hoewel de bepalingen van het ontwerp die betrekking hebben op de verdeling van het Fonds worden gegroepeerd in een hoofdstuk II met als opschrift "De basisdotatie" (artikelen 3 en 4) en een tweede hoofdstuk II (lees : III) met als opschrift "De specifieke dotatie" (artikelen 5 tot 8), komen de termen "basisdotatie" en "specifieke dotatie" in de overige bepalingen van het ontwerp niet meer voor. Voor de verdere verdeling van het Fonds gaan de in die hoofdstukken opgenomen regels niet uit van respectievelijk de basisdotatie en de specifieke dotatie, doch integendeel van het Fonds in zijn geheel : zo wordt in artikel 3 niet de verdeling van vijf zevende van de basisdotatie geregeld, maar de verdeling van 25 % van het Fonds, en artikel 5 regelt niet de verdeling van drie dertiende van de specifieke dotatie, maar de verdeling van 15 % van het Fonds.

Artikel 2 kan derhalve zonder bezwaar uit het ontwerp worden weggelaten en de artikelen 3 tot 8 kunnen worden opgenomen in één enkel hoofdstuk II met als opschrift, bijvoorbeeld, "Verdeling van het Fonds".

Artikel 3

1. Voorgesteld wordt dit artikel te redigeren als volgt :

"Art. 3. 25 % van het Fonds wordt verdeeld op basis van het aantal gerechtigden op het bestaansminimum ten laste van elk openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, gewogen op basis van het percentage van de staatstoelage verleend aan elk van deze centra, met toepassing van de wet van 7 augustus 1974 (opschrift), volgens de formule

$$C = \frac{A \times B}{100},$$

waarin A = ...
B = ...
C = ...".

2. In de omschrijving van A vervange men de woorden "per openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op 01.01 van het referentiejaar, verstrekt door het Ministerie ..." door "per openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op 1 januari van het referentiejaar, volgens de gegevens verstrekt door het ministerie ...".

3. In de omschrijving van B vervange men "1) 100 %", "2) 110 %" en "3) 130 %" door respectievelijk "100", "110" en "130".

.../...

Artikel 4

Men vervange de woorden "per openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op 01.01 van het jaar dat voorafgaat aan het referentiejaar, verstrekt door het Ministerie ..." door "per openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op 1 januari van het jaar dat voorafgaat aan het referentiejaar, volgens de gegevens verstrekt door het ministerie ...".

Artikel 5

1. Men schrijve "... werklozen van minder dan 25 jaar woonachtig in elk van de 19 gemeenten van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad ..." in plaats van "... werklozen van minder dan 25 jaar in elk van de 19 openbare centra voor maatschappelijk welzijn ...".

2. Ook in dit artikel schrijve men na de formule ", waarin A = ...".

3. In de omschrijving van A dienen de woorden "per openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op 31.06 van het referentiejaar, verstrekt door de Brusselse ..." te worden vervangen door "per openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op 30 juni van het referentiejaar, volgens de gegevens verstrekt door de Brusselse ...".

4. Ook in de omschrijving van B vervange men "31.06" door "30 juni" en schrijve men "volgens de gegevens verstrekt door" in plaats van "verstrekt door".

5. In de Franse tekst onder C en D schrappe men telkens het woord "comme".

Artikel 6

1. Men vervange de woorden "achtergestelde wijken op 01.01" door "achtergestelde buurten op 1 januari".

Zoals hiervoren werd opgemerkt bij artikel 1, 6°, van het ontwerp, dient de bepaling te worden aangevuld met een verwijzing naar de bijlage bij het ontwerp.

2. Naar analogie van de overige bepalingen van het ontwerp zou ook in dit artikel moeten worden bepaald op grond van welke gegevens het aantal inwoners van de bedoelde achtergestelde buurten zal worden vastgesteld.

Artikelen 7 en 8

De opmerkingen 2 en 3 welke hiervoren werden gemaakt bij artikel 5 van het ontwerp, zijn mutatis mutandis van toepassing op de artikelen 7 en 8.

Artikel 9

De Nederlandse tekst dient als volgt te worden gesteld : "Opgeheven worden :".

Bijlage

De bijlage dient in het Nederlands en het Frans te worden gesteld. Ze moet worden voorzien van het opschrift "Bijlage" en dient aangevuld te worden met de gebruikelijke formule "Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van het Verenigd College van ....", gevolgd door de handtekeningen zoals die onder het ontworpen besluit zelf voorkomen. Behoudens wanneer de betekenis van de kolom "CR" zou worden toegelicht, dient die kolom te worden weggelaten.

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

Selon l'article 105 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, après répartition du Fonds des communes entre les régions, une partie du fonds attribué à chacune des régions est destinée, sous la dénomination de "Fonds spécial de l'aide sociale", à être répartie entre les centres publics d'aide sociale (ci-après les C.P.A.S.). Chaque gouvernement régional fixe, pour sa région, le pourcentage à attribuer au Fonds spécial. Les critères objectifs de répartition de ces pourcentages entre les C.P.A.S. sont déterminés par les gouvernements communautaires et, en ce qui concerne les C.P.A.S. situés sur le territoire de la région bilingue de Bruxelles-Capitale, par "l'autorité compétente" pour ce territoire, à savoir le Collège réuni de la Commission communautaire commune.

Le projet d'arrêté soumis pour avis a pour objet de fixer les règles de répartition, entre les C.P.A.S. de la région bilingue de Bruxelles-Capitale, de la partie du Fonds des communes attribuée au Fonds spécial de l'aide sociale conformément à l'article 105 précité. Le régime en projet remplace celui qui fut fixé par les arrêtés du Collège réuni du 12 septembre 1992 fixant les règles de répartition du Fonds spécial de l'aide sociale destiné aux centres publics d'aide sociale et du 26 septembre 1991 portant des mesures d'exécution relatives à la répartition du Fonds spécial de l'aide sociale. L'article 9 du projet vise l'abrogation des arrêtés précités.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

Le troisième alinéa du préambule, qui fait référence à l'avis du Conseil d'Etat, sera remplacé par les deux alinéas suivants :

"Vu la décision du Collège réuni du 11 décembre 1997 sur la demande d'avis à donner dans le délai d'un mois;

Vu l'avis du Conseil d'Etat, donné le 3 février 1998, en application de l'article 84, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;".

Article 1er

1. La disposition au 1° de cet article serait formulée plus simplement comme suit :

"1° le Fonds : le Fonds spécial de l'aide sociale pour la région bilingue de Bruxelles-Capitale, visé à l'article 105 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale;".

2. La définition de la notion de "bénéficiaires du minimum de moyens d'existence" que donne le 2° serait mieux rédigée comme suit :

"les personnes à qui est accordé le droit au minimum de moyens d'existence conformément à la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence;".

3. La disposition au 3° définit la notion de "personnes assimilées aux bénéficiaires du minimum de moyens d'existence" comme étant "les bénéficiaires principaux pour lesquels le CPAS (lire : les centres publics d'aide sociale) reçoit (lire : reçoivent) une intervention de l'Etat fédéral dans le cadre de la Loi du 02.04.1965 (lire : la loi du 2 avril 1965) relative à la prise en charge des secours accordés par les centres publics d'aide sociale".

Le terme de "bénéficiaire(s) principal (principaux)", utilisé dans cette définition, n'apparaît pas dans la loi du 2 avril 1965. Plusieurs dispositions de cette loi prévoyant diverses "interventions" de l'autorité fédérale, il est recommandé, dans l'intérêt de la sécurité juridique, de désigner les personnes visées par la disposition en projet en faisant référence aux dispositions de la loi du 2 avril 1965 sur la base desquelles les C.P.A.S. bénéficient d'une intervention de l'autorité fédérale. Dès lors, on écrira : "les personnes pour lesquelles les centres publics d'aide sociale reçoivent une intervention de l'autorité fédérale en application des articles ... de la loi du 2 avril 1965 ... ;".

4. Dans le texte néerlandais du 4˚, on remplacera les mots "bejaarde personen" par "bejaarden".

5. Selon le 6˚, il y a lieu d'entendre par "quartiers défavorisés", les "secteurs statistiques à forte concentration de problèmes (et satisfaisant au minimum à 6 des 7 indicateurs de «défavorisation» tels que définis dans Kesteloot, C., «Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel»)".

Le terme de "quartiers défavorisés" n'apparaît plus qu'à l'article 6 (1) du projet et dans l'annexe (2). Il est précisé à l'article 6 que les auteurs du projet envisagent 82 quartiers défavorisés; l'annexe contient une énumération de ces 82 quartiers. Dans ces circonstances, il suffirait que l'article 6 fasse référence aux quartiers défavorisés énumérés dans l'annexe. En conséquence, la définition de l'article 1er, 6˚, peut être omise sans plus.

Article 2

---

(1) Dans le texte néerlandais de cet article, il est question de "wijken" au lieu de "buurten".

(2) Il ressort des chiffres figurant dans la colonne "CR" de l'annexe que plusieurs de ces quartiers ne répondent qu'à 5 des 7 indicateurs de défavorisation visés à l'article 1er, 6˚.

Cet article prévoit la répartition du Fonds en une dotation de base et une dotation spécifique, respectivement de 35 % et 65 %. Le Conseil d'Etat n'aperçoit pas l'utilité ou la pertinence de cette répartition. Bien que les dispositions du projet relatives à la répartition du Fonds soient groupées dans un chapitre II, intitulé "La dotation de base" (articles 3 et 4) et un second chapitre II (lire : III), intitulé "La dotation spécifique" (articles 5 à 8), les termes "dotation de base" et "dotation spécifique" n'apparaissent plus dans les autres dispositions du projet. Les règles énoncées dans ces chapitres selon lesquelles la répartition du Fonds se poursuit, ne se fondent pas respectivement sur la dotation de base et la dotation spécifique, mais au contraire sur le Fonds dans son entier : ainsi, l'article 3 ne règle pas la répartition de cinq septièmes de la dotation de base, mais la répartition de 25 % du Fonds, et l'article 5 ne régit pas la répartition de trois treizièmes de la dotation spécifique, mais la répartition de 15 % du Fonds.

Dès lors l'article 2 peut être omis sans problème et les articles 3 à 8 peuvent être inscrits dans un seul chapitre II intitulé "Répartition du Fonds", par exemple.

Article 3

1. Il est proposé de rédiger cet article comme suit :

"Art. 3. 25 % du Fonds sont répartis sur la base du nombre de bénéficiaires du minimum de moyens d'existence à charge

de chaque centre public d'aide sociale situé sur le territoire de la région bilingue de Bruxelles-Capitale, pondéré en fonction du pourcentage de la subvention de l'Etat accordée à chacun de ces centres en application de la loi du 7 août 1974 (intitulé), selon la formule

$$C = \frac{A \times B}{100},$$

où A = ...
B = ...
C = ...".

2. Dans la définition du A, on remplacera les mots "Le nombre total de bénéficiaires du minimum de moyens d'existence du centre public d'aide sociale concerné au 01.01 de l'année de référence fourni par le Ministère ..." par "Le nombre total, au 1er janvier de l'année de référence, de bénéficiaires du minimum de moyens d'existence du centre public d'aide sociale concerné, selon les informations fournies par le ministère ...".

3. Dans la définition du B, on remplacera respectivement "1) 100 %", "2) 110 %" et "3) 130 %" par "100", "110" et "130".

Article 4

On remplacera les mots "par centre public d'aide sociale au 01.01 de l'année qui précède l'année de réfé-

rence, fourni par le Ministère ..." par "par centre public d'aide sociale au 1er janvier de l'année qui précède l'année de référence, selon les informations fournies par le ministère ... ".

Article 5

1. On écrira "... chômeurs complets indemnisés de moins de 25 ans domiciliés dans chacune des 19 communes de la région bilingue de Bruxelles-Capitale ..." au lieu de "... chômeurs complets indemnisables de moins de 25 ans dans chacun des 19 centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale ...".

2. Dans cet article, on écrira également ", où A = ..." après la formule.

3. Dans la définition du A, il y a lieu de remplacer les mots "le nombre total de chômeurs complets indemnisables de moins de 25 ans par centre public d'aide sociale au 31.06 de l'année de référence, fourni par ..." par "le nombre total de chômeurs complets indemnisés de moins de 25 ans par centre public d'aide sociale au 30 juin de l'année de référence, selon les informations fournies par ...".

4. Dans la définition du B, on remplacera également "indemnisables" par "indemnisés", "31.06" par "30 juin" et

on écrira "selon les informations fournies par" au lieu de "fourni par".

5. Dans le texte français des points C et D, on supprimera chaque fois le mot "comme".

Article 6

1. On remplacera les mots "habitants dans les 82 quartiers défavorisés au 01.01" par "habitant dans les 82 quartiers défavorisés au 1er janvier".

Ainsi qu'il a été souligné précédemment à propos de l'article 1er, 6°, du projet, il y a lieu de compléter la disposition par une référence à l'annexe du projet.

2. Par analogie avec les autres dispositions du projet, cet article devrait également préciser les données sur la base desquelles sera fixé le nombre d'habitants des quartiers défavorisés en question.

Articles 7 et 8

Moyennant les adaptations nécessaires, les observations 2 et 3 formulées ci-dessus au sujet de l'article 5 du projet s'appliquent également aux articles 7 et 8.

Article 9

Dans le texte néerlandais, il y a lieu d’écrire "Opgeheven worden :".

Annexe

L’annexe doit être rédigée en français et en néerlandais. Il y a lieu de l’intituler "Annexe" et de la compléter de la formule usuelle "Vu pour être annexé à l’arrêté du Collège réuni de ...", suivie des mêmes signatures que celles apposées sur l’arrêté en projet même. A moins d’en préciser la signification, la colonne "CR" sera omise.

De kamer was samengesteld uit

de Heren Messieurs	W. DEROOVER,	kamervoorzitter, président de chambre,
	P. LEMMENS, L. HELLIN,	staatsraden, conseillers d'Etat,
	A. ALEN, H. COUSY,	assessoren van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,
Mevrouw Madame	F. LIEVENS,	griffier, greffier.

La chambre était composée de

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

F. LIEVENS

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

W. DEROOVER